

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

ČUVAJTE JUGOSLAVIJU!

Izlazi svakog petka • Godišnja pretplata 50 din. • Uredništvo i uprava Prestolonaslednikov trg 34 • Adresa za pošiljke: Poštanski prefinac 342 • Telefoni uredništva i uprave 30-866 i 26-105 • Račun Poštanske štedionice br. 57-686 • Oglasi po ceniku •

Beograd, 10 januar 1941
God. XII • Broj 2

SOKOLSTVO U SLETSKOJ GODINI

Godina u koju smo ušli, je godina, u kojoj se, kao krunu svoje Petrove petoletke, jugoslovensko sokolstvo zavetovalo, da će u prestolnici jugoslovenskog naroda, Beogradu, prirediti DRUGI JUGOSLOVENSKI SVESOKOLSKI SLET; i to baš u danima, kad njegov uzvišeni Starešina, Nj. V. KRALJ PETAR II, navršava godine punolećstva i prima u ruke vladarske dužnosti.

Za svakog svesnog Jugoslavena, a za jugoslovenske Sokole pogotovo, učinjeni zavet predstavlja svetinju, od koje ih ne može niko odrešiti, do li onaj kome je zavet učinjen, ili neka viša, elementarna sila. Za zavet Petrove petoletke važi to naročito. Ta petoletka je nastala u teškim danima marsejske tragedije, kada se neprijateljima Jugoslavije činilo da su smrtno ranili i državu i narod; i kad je sve, što je bilo čestito u ovoj zemlji, tražilo načina da se iz te nesreće izbavimo i obračalo se Providnosti, da mučenička žrtva Kralja Ujedinitelja ne bude uzaludna. Uzdanicu budućnosti videli smo u još nejakom, prvorođenom sinu velikog Kralja i u volji naroda, da se okupi oko slavnog prestolja, pa da svi složno, kao jedan čovek, pomognemo Nj. Kr. Vis. Knezu Namesniku, da se zemlja oporavi od teškog potresa i da se, do punolećstva mladog Kralja pripremi, da dvostrukim elanom uđe u novu eru svog nacionalnog života.

Niko u tim vremenima nije mogao da predvidi, da će još pre završetka te petoletke svet zagreznuti u težak rat i da će naša država, i pored svih najiskrenijih nastojanja da očuva svoju neutralnost, naići na poteškoće, koje će mnoge, najplemenitije planove dovesti u pitanje i mnogima, najdobronamernijim programima nametati izmene. Tako se dogodilo i sa našim sletom. Osećajući svu važnost njegovog izvedenja, u što potpunijem i grandioznijem obliku, voćstvo našeg sokolstva je, sve do poslednjeg trenutka istrajalo na maksimalnom programu, nadajući se da će prilike krenuti na bolje; sve dok nije na poslednjoj glavnoj godišnjoj skupštini moralo utvrditi, da te nade nemaju mnogo verovatnoće i da se suženje programa nameće, kao imperativna potreba. Međutim je, kao još jači imperativ utvrđeno, da se slet makar i u suženom obliku mora održati, da ta suženost treba da bude spoljna i tolika, koliko zahtevaju dužnosti, koje su u današnjim vremenima iznad svih ostalih; pa da baš zato unutarnja priprema bude još jača, da bismo tom duhovnom sadržinom i elanom nadoknadili ono, od čega se u spoljnom pogledu budemo morali odreći.

Jedno je sigurno, da će slet, ma kakav spoljni obim imao, prikazati ipak našoj javnosti vrlo lepa i impozantna sokolska telovežbena takmičenja, sviju vrsti i u svima kategorijama. Telesno vaspitanje je srž sokolstva, jednako kao što je moralno i duhovno vaspitanje duh sokolstva; pa se pravi sokolski slet ne da ni zamisliti bez dolične manifestacije telovežbenih nastojanja; a naročito ne u današnjim vremenima, kad je telesno jaka omladina našem narodu potrebna nego ikada, i kad sokolstvo treba da pokaže, DA NEMA TE ORGANIZACIJE, KOJA TU OMLADINU U TOLIKOJ MERI SPREMA, KAO NAŠA. Već samo pomanjkanje velikog stadiona u Beogradu, na koga se za slet računalo, ograničiti će grandioznost telovežbenih priredbi; ali smo ubeđeni da će sokolsko voćstvo i taj problem, prema mogućnostima koje su mu na raspoloženju, uspešno rešiti.

USPEH MEĐUTIM LEŽI, NE U REŠAVANJIMA VOĆSTVA, VEĆ U PRIPREMAMA I RADU JEDINICA, OD NAJMANJE DO NAJVEĆE! Sokolstvo je kao vojska; a naša vojska je samo zato uspevala, što je i najobičniji redov vršio uvek punu svoju dužnost, sa istom savješnošću kao i najviši zapovednik! Sve će biti uzaludno, što voćstvo u Beogradu pripremi, ne budu li se jedinice spremale da to izvedu, i ne nadu li, i pored svih teškoća, vremena da misle na slet, kao da treba da se provede u najširem obimu.

Najveća greška bi bila, kada bi pripreme popustile, pod izlikom, da javnost znade da su vremena iznimna i da će nam zato progledati kroz prste. Naprotiv! BAŠ ZATO ŠTO SU VREMENA IZNIMNA, I NAPORI SOKOLSTVA TREBA DA SU IZNIMNI, jer se na mucu poznaju junaci!...

Светле традиције босанског соколства

Поводом ошварања соколског дома у Бос. Градишци

Било је то на Видовдан 1911 године. Српско соколско друштво у Бос. Градишци одржавало је тога дана соколско-побратимски слет, а иза тога конгрес соколско побратимских радника, на којем је требало да се ударе темељи заједничком раду Сокола и Побратима. На слет су дошли истакнути културни и национални радници из Краљевине Србије. Дошли су делегати Српске Соколске Жупе Бос. Херцеговачке и најважнијих побратимских организација. Поред многобројних мештана, били су на окупу тежаци из околних села. Један од најдостојнијих представника предратне националне Босанске Крајине, старешина Српског сокола у Бос. Градишци, пок. Др. Јован Малић, с блаженим осмехом на лицу братски је дочекивао угледне ретке госте. Задовољство се читало на лицу свих присутних, у тој угодној атмосфери националног заноса и одушевљења. Пок. Живојин Дачић, познати проповедник народне мисли, одржао је пред огромним окупом документовано предавање о улози националних радника. Свима нама, који смо имали ту срећу да присуствујемо тој националној манифестацији и данас је у свежој успоми оно његово пластично условење националних радника са шибцом. Исто онако као што шибца упали ватру и одмах сагори, тако исто, по речима пок. Дачића, и јавни радник, успаливши одушевље-

ње у својој средини, треба да сагори сав у служби идеје којој служи. Као да слушама народног гуслара, брата Перуна Перуновића, који је својом ретком песмом усталисао одушевљење свију присутних, који су се са неизбрисивим усмехом враћали својим домовима, чекајући само тај сретан дан, када ће, по речима пок. Дачића, сагорети у свом националном раду.

Соколи и Побратими из Бос. Градишке годину дана касније одлазе у Крагујевац, одакле се враћају прекаљени, пуни вере у остварење својих идеала, спреми да своје животе положи на олтар отаџбине. 1912 године они долазе у Сарајево на прославу десетогодишњице друштва „Просвете“, на ту нашу највећу манифестацију националне мисли, где својим бројем и својим најсјајнијим држањем задивљују све присутне; а на Видовдан 1914, на слету у Бањој Луци, пружају најбољи пример своје соколске свести. На вест о атентату у Сарајеву они формално савијају своје заставе. Њихове се организације распштају. Они ведром чела подносе највеће жртве. У часу када је у свој Босни и Херцеговини почело прогањање наших честитих јавних радника, тада су већина браће Сокола и „Побратима“ из Бос. Градишке узети у таоце, интернирани или оптужени радн велензаја.

Пок. Др. Јован Малић, који

је међу првима доведен у Арад, и тамо је својом несесичношћу задивио своје другове. Својим беспримерним социјалним схватањем, за време док је у Араду харао пегави тифус, пок. Др. Јован Малић организовао је лекарску службу извршавајући се сваког часа животном опасности. Ето, то је био рад чланова Српског Сокола у Бос. Градишци пре рата и за време рата.

Иза ослобођења они настављају свој рад као и остала Соколска друштва, а круна њиховог рата било је свечано отворање Соколског дома Петра Мркоњића, на 1 децембра 1940 године.

Учествујући и на овој лепој соколској манифестацији, с највећим задовољством сам прелазио у мислима све фазе рада овог друштва, које је пре рата било међу најактивнијим друштвима у Српској Соколској Жупи Бос. Херцеговачкој. Са најдубљим поштовањем се сећам рада њиховог првог старешине, брата Др. Јове Малића, и као да га гледам с каквим би одушевљењем он учествовао у овој достојној соколској манифестацији, при отварању Соколског дома „Петра Мркоњића“. Пок. Др. Малић је у својим најмеланијим сновима имао једну визију: како се у Бос. Градишци, у том лепом националном и културном гнезду подиже соколски дом, који носи име легендарног јунака, Петра Мркоњића.

Тај сан постао је данас стварност, али он на жалост то није доживио. Био сам сретан, гледајући како дубока соколска свест, која је прожмала српске Соколе пре рата, свом својом снагом обузима овај лепи крај. Слушао сам са задовољством уводну реч садашњег старешине друштва, брата Луке Бралића, који је пре ослобођења био један од најмлађих соколских радника, а данас је један од најдостојнијих поборника соколске мисли овог краја. Слушао сам с одушевљењем завршну реч, коју је на банкету у име Сокола одржао дугогодишњи соколски радник, предратни национални борац, брат Владимир Малић, који је износио значајне функције Сокола у доба пре рата, истакао његов тежак положај данас и непоколебљиву веру да ће истрајати у свом патриотском раду. Задовољан у дубини своје душе напустио сам Бос. Градишку, клањајући се с најдубљим шететом светлој сени преминулих оснивача и сарадника Соколског друштва, и упућујући данашњим соколским радницима искрено и соколско здравље!

Др. Војислав Бесаровић

Vremena nam mogu nametnuti izmenu spoljnog obima sleta, ali nas ne mogu sprečiti da se unutarne spremamo i da, baš u iznimnim vremenima, pokažemo dvostruku revnost!... Pogotovo kad znamo da, i pored sveg nesebičnog i opštenarodnog rada, sokolstvo još uvek ima priličan broj protivnika, koje ničim nećemo razoružati, kao javno postignutim rezultatima i dostojanstvenim radom.

Nema te sile koja može sprečiti naše jedinice, da i u najtežim prilikama, do kraja izvrše zavete učinjene U PETROVOJ PEOLETKI. Baš naprotiv, — većina tih zaveta je i učinjena baš u cilju savladavanja teškoća, u cilju čeličenja volje i podizanja duha, u cilju duhovnog i moralnog jačanja sokolstva i čitavog naroda! Teškoće u takvoj prilici mogu samo da budu dobrodošle, jer pružaju priliku da se sokolski duh još jače iskaže! Pa, umesto da eventualne propuste pravdamo time, što su nastupila teška vremena, radije se borimo protiv tih teških vremena, time što ćemo svoju dužnost do kraja izvršiti!

Teško je proricati, šta čeka svet i nas u ovoj godini, i kakvi će se dogodaji razviti do velikih dana 6 septembra, kad naš ljubljani Kralj bude primao u ruke vladarske dužnosti, i kad mu jugoslovensko sokolstvo bude podastalo rezultate Petrove petoletke. Jedno je međutim sigurno, da će jugoslovensko sokolstvo, u velikom broju pohrliti tih dana u prestolnicu i da će, kao jedan čovek stajati uz slavom ovenčani presto, zajedno sa čitavim, svesnim i odlučnim narodom. Budu li nam pak prilike nalagale druge dužnosti, ni tada naše pripreme neće biti uzaludne, JER ĆE I NA NAJTEŽOJ DUŽNOSTI SOKOLI SVE SVOJE MISLI OBRAĆATI MLADOM KRALJU I PONOSITI SE, DA SU, NA SVAKOM POLJU ČASTI, UVEK I U PRVOM REDU BORCI ZA JUGOSLAVIJU, VELIKU I MOĆNU.

Kako povisiti broj pretplatnika za našu štampu

Bratski Savez iz godine u godinu posvećuje sve više pažnje sokolskoj štampi, iz mnogo opravdanih razloga. Kao stari Sokol imao sam prilike u raznim jedinicama da to pitanje izbliza motrim, i došao sam do zaključka, da je uglavnom nemarnost kriva što mnogi naši članovi nisu pretplatnici na našu štampu. U prvom redu na naše savezno glasilo, „Sokolski glasnik“, a zatim i na ostale sokolske listove. Imade našlost mnogo braće i sestara, koji smatraju, ne iz nehata, da čitanje štampe nije tako važno i da se, i bez toga može biti dobar Sokol. Ovakvo je poimanje pogrešno, jer smo, kao članovi velike sokolske porodice dužni da pratimo i rad ostalih jedinica, kao i celokupan život naše organizacije. A da i ne govorimo o velikoj odgojnoj vrednosti naše štampe. Oni koji su navikli na redovno čitanje sokolsku štampu, znaju kako to izgleda, kada slučajno neki broj ne dobiju u ruke. Izgledaju kao u magli, neorientirani u sokolski život, u novosti o organizaciji, i zato se sa pasivnošću prima mnogi dobar predlog.

Ako se naša deca i naraštaj spremaju da postanu dobri sokoli, mora im se stvoriti mogućnost da čitaju našu štampu. Zar ne zvuči čudno ako u nekoj jedinici za koju se ne može kazati da je pasivna, imade sokolske dece, koja i neznaju da postoji njihovo glasilo „Naša radost“?

Trudimo se da ih odgojimo kao dobre Sokole, ali se ne brijemo da naša uzdanica čita redovno one što im je namenjeno i što treba da ih odgoji.

Da predemo na praktično, — da li je naša štampa možda skuplja? Koliko imade članova u našim redovima, koji dnevno daju dinar za čitanje nesokolske štampe, i teško bi im bilo kada ne bi pročitali novine, na koje su navikli. Kada se to izračuna, izlazi godišnje preko 300 dinara, a za našu štampu ne nadu mogućnosti da plate ni šesti, ili dvadeseti dio toga, dok s ponosom naglašavaju, kako su Sokoli. Šta je dakle po sredi nego puka nemarnost?

Imade braće koja kažu, ili su bar ranije tako nazivali, da naša štampa nije najbolja. Ali naša štampa je takva, kakvi smo mi sami. Neka se stoga svaki naš član zapita koliko i šta je učinio da bi ta naša štampa bila bolja?

Istina, sve može biti bolje, ali naš savezni organ, „Sokolski glasnik“ ne treba da se stidi ni kakvog drugog glasila u Jugoslaviji. A „Naša Radost“? Zar nema mnogo dečjih listova koji joj nisu dorasli, ne samo po beletrističkoj sadržini, već i po odgojnoj vrednosti?

A koliko ima sokolskih roditelja, koji su došli na misao da svoje sokolsko dete pretplate na taj list, dok mu sigurno daju na čitanje razne „Miki mause“ itd. I zar je tako teško odvojiti u jednoj jedinici godišnje stotinjak dinara, da se omogući besplatno deljenje naše štampe, našoj deci kako rade i druge organizacije? Koje onda čudo, da od takve dece postaju kasnije dobri sportaši ili nogometaši, ali slabi sokoli? Ako je tačno da se gvožđe kuje dok je vruće i sokolska se deca imaju idejno odgajati dok je za to vreme. A imade li jačeg odgojnog sredstva nego ono, što sama deca usvoje, bez dugačkih nagovora i predavanja, čitanjem svoje štampe?

Koliko li se nespornostima dešava u našim redovima zbog neorientacije, što znači zbog nečitanja svoje štampe! A koliko li su tako brzo otpali, zbog pomanjkanja svesti, koja se našom štampom stalno podržava? Ponudio sam i pretplatio brata seljaka, i sada mi kaže: „Jedva čekam, kada će ponovno izići „Sokolski glasnik“. A drugi odmah pita: koliko to košta? Zamislimo se, braćo i sestre, u što sve dnevno trošimo novac, a za svoju štampu nismo u stanju nedeljno dati niti dinar. A hoćemo da budemo Sokoli i ponosimo se time!

Na posao dakle, braćo, da mesec sokolske štampe ne bude glas vapijućeg „puštinji! Pretplaćujemo se na svoju štampu, ljubimo je i potpomažimo, jer time potpomažemo sebe i ono čemu svi služimo! Omogućavajmo i najsiromašnijem našem članu, deci i naraštaju, da čita svoju štampu! Bos. Petrovac.

Ante Modrušan

Koncem decembra održalo je Sokolsko društvo Čakovac (Medumurje) društveni smučarski tečaj na Sv. Jurju na B., za svoje pripadnike, a pod vođstvom društvenog načelnika. Tečaj su s uspehom završile: 1 članica, 2 naraštajke, 6 naraštajca, 2 m. deteta. Svi su bili početnici.

Бадњак у Савезу Сокола Краљевине Југославије

Дочек Бадњака у Двору Њ. В. Краља обављен је и ове године на врло свечан начин. Бадњачаре су дочекали Њ. В. Краљ, Њ. Кр. Вис. Кнез-Намесник Павло, Њ. Кр. Вис. Кнегиња Олга и Кнежевићи. По старом обичају, Њ. В. Краљ је бадњачаре посуо житом и позвао у Двор, где су послужени врућом ракијом.

Такођер су бадњаци свечано дочекани и у свима војним командама, установама, јединицама и заводима.

У Савезу Сокола К. Ј. приређен је такође свечани дочек бадњака и бадњачара. У холу Савезног дома, на Теразијама, окупило се велики број београдских сокола и пријатеља соколства. Присутни су били, од стране Савезне управе браћа: Др. М. Градојевић и арх. М. Смиљанић, заменици старешине, Ј. Бакић и Д. Живковић, тајници, начелник Иван Ковач, блајиник Иван Радић, економ М. Николић, прочелник НОО, генерал Максимовић, Др. М. Драгић, Ј. Богнер, затим потпуковник Живановић, Др. Протић, Баџа Атанацковић, Станимир Алексић, М. Војиновић и многи други. Дочеку су присуствовали и сви учесници нараштајског течаја, под вођством бр. Пољшака и Бана, те водника Рокнића, Стергара и Аладровића.

Бадњак је, посуо житом и примно од бадњачара заменик старешине, брат Смиљанић, после чега је брат Др. Драгић одржао пригодан говор з начају бадњака и његовој симболици.

Приказао је укратко народне обичаје у вези са бадњаком и подвукао карактеристичне моменте код разних обреда. Завршио је са жељом, да овогодишњи божићни празници и нова година буду сретни читавом навем народу, да му донесу снаге за нове напретке на свима пољима, а понајвише у чувању тешко стечене слободе.

Речи брата Драгића биле су топло поздрављене. Затим је брат Смиљанић проговорио још неколико речи о бадњаку и ставио га на ватру, преливши га вином. После отпевања песме „Рождество Твоје...“ присутне су послужили по народном обичају, врућом ракијом и посним сендвичима са рибом, брат Божа Атанацковић и Миленко Ташић и сестра Перица Млинерић, Олга Керман, Зорица Кушић и Дафина Миодраговић.

Браћа и сестре задржали су се неко време у пријатном разговору крај бадњака уз певање божићних песама, поносни што је овом лепом приредбом Савез Сокола још једном манифестовао своју повезаност са народом и његовим обичајима.

Из Sokolskog društva u Splitu

Пишу нам из Splita: Naše Sokolsko društvo održalo je za svoje članove zabavu, prilikom dočeka Nove godine koja je vrlo lepo uspela, u najvećem oduševljenju. Zabavi je prisustvovala i policijski pristav, g. Lipnjak, sa

Бадње вече у Војној академији у Београду

Osnovi i rad sokolstva

Niti se hvalimo, niti tražimo više od onoga što nam pripada. Ne tražimo materijalne nagrade, ne tražimo položaje. Tražimo da nam se ne zakidaju najosnovnija prava na život i rad, jer smo uvjereni da je naš rad u najskladnijoj harmoniji i sa moralom društva i sa postulatima na kojima počiva osnov jugoslavenske države, baš zato što kolektivno, kao nacionalno - viteška organizacija, već skoro čitavo stoljeće najaktivnije učestvujemo u njenoj izgradnji. U njene temelje uzidamo svoje najveće duhovne i fizičke vrednosti. Već davno prije ostvarenja jugoslavenske države, sokolska ideologija stvarala je Jugoslavene i stala ih na bojna polja, pod vještala, na puteve mučeništva da ispune svoje sokolske i nacionalne dužnosti. I oni su ispisali mnoge svijetle stranice, ne samo sokolske već i opšte narodne historije. Smatramo da nam je takav rad u prošlosti i njegov nastavak u sadašnjosti izborio

pravo za slobodan razvoj u budućnosti.

Nedamo ništa od onoga što nam je svojstveno naše, jer na našem licu nema lažne šminke, koja se može menjati i skidati. Naše lice, naša sokolska ideologija, nastala je sintezom sveg onog što se kao najbolje i najpozitivnije pojavilo u našoj narodnoj historiji i ništa mu se više ne bi moglo nadodati, a niti oduzeti. Kada je stvarana sokolska ideologija, prislonili smo uho k narodnom srcu i slušali njegove otkucaje, slušali smo intimni šapat njegove duše, njegove boli i radosti i na njima izgradili svoj ideološki program i do danas ostali dosledni njemu.

Bratstvo, jednakost i slobodu, te jedine osjećaje kroz koje se dolazi do realne afirmacije čovjeka, poznavao je naš narod i prije nego ih je na svoju zastavu stavila francuska revolucija. Jer oni su ležali u njegovoj potsvjesti, u svom njegovom biću, koje nije tražilo svoj izraz u okvirima

ma raznih političkih; društvenih ili socijalnih sistema,

Taj narodni duh imao je samo jednu težnju: da slobodno razmahne svojim vlastitim krilima, na svome vlastitom tlu i pod svojim narodnim vladavcem,

I uspio je. Uspio je zato, što je ostao dosledan sebi, tražeći snage isključivo u neiscrpivim rezervoarima duhovnog i moralnog bogatstva i primajući izvana samo ono što je bez potresa mogao akomodirati svom zdravom karakteru.

Poznavajući taj intimni narodni duh, ili bolje rečeno, postavši iz njega, sokolstvo nema potrebe da odstranjuje bilo koje od svojih načela, jer bi se time udaljilo od naroda, izgubilo osnovnu podršku i propalo, a time bi narod izgubio najboljeg realizatora svojih duhovnih i kulturnih vrednosti.

Svestrano produhovljena sokolska ideologija ne može se menjati, jer je ona i nacionalna, na temelju jugoslavenskog narodnog jedinstva, i socijalna, i moralna i na visokom stupnju kulturnog i

prosvetnog razvoja. Ona je i savremena, u pogledu fizičkog vaspitanja naroda. Naš narodni duh je jedan i kod Srba i kod Hrvata i kod Slovenaca, u svojoj osnovnoj srži socijalan i otvoren za sve pozitivne vrednosti prosvete i kulture. A sokolski duh i narodni duh — to je jedno! Dirati u narodni znači povrediti sokolski, a dirati u sokolski znači povrediti narodni duh!

Nismo protivni zdrave kritike kad ona počiva na podlozi razumevanja i uvažavanja, jer ni svoju ideologiju ne izgradismo na nepogrešivosti čoveka kao tvorca društva. Dobronamerna kritika uvek je dobronamerno primana od onih koji ne greše u želji za grehom, već iz neznanja i neiskustva, a odbijana je od onih kojima je zanat da greše. Kritičari moraju međutim, biti snabdeveni najlepšim osobinama, koje krasi čoveka, a u najmanju ruku ravni onima koje kritikuju. Protivu one druge kritike, koja je nemoćna da prizna prednost boljima od sebe, i koja podlim sredstvima hoće da sruši ono što

je vekovima izgrađivano i što je dobilo karakter narodne svetinje, sokolstvo se nalazi u nepomirljivoj borbi.

To nam nalaže naša tradicija i interesi naroda, države i Kralja.

Ivica Mitačić

Te iste večeri je opet izveden napadaj na ploču, podignutu u počast spličanima, koji su u prošlom ratu dali živote za naše narodno oslobodenje; pa su skinuti venci sa ploče i zapaljeni. Kao što je poznato, opštinska uprava u Splitu, nakon poslednjeg napadaja, dala je tu spomen-ploču urediti i opet je postaviti na njeno mesto, a »Hrvatski glasnik« je naoštrije osudio one koji su izveli napadaj, tvrdeći da njihov čin nije u interesu Hrvata. Zato je utoliko čudniji ovaj novi događaj, izveden od »Zaštitnika«. Naš ugledni brat, Jure Vrcan, direktor Trgovinske banke, koji se u to vreme nalazio u blizini, i koji je pokušao da spreči napadaj, bio je vrlo ozbiljno povređen, a nakon toga uapšen. Starešina župe je odmah intervenisao, pa je brat Vrcan bio pušten.

Sokolska župa Split, i pored svih prepreka istraje odlučno u radu, utoliko pre, što ovakvi događaji, i ponašanje t.zv. zaštitnika, izazivaju osudu kod svih pristojnih ljudi, bez razlike na partije. Naročito se nepovoljno komentariše držanje i ličnost Dr. V. Vučića, koji je za vreme Austrije bio poznat kao poklonik Beča. Izjave, koje su izvesni organi davali ovom prilikom i nerodoljubivi izrazi, doimljuju se vrlo neugodno; jednako kao i verzije o redarstvenoj menzi.

Пишу нам из Splita: Brat Benić Hrvoje Simunov, član Sokolskog društva u Splitu, inače činovnik kod Gradskog poglavarstva, bio je otpušten iz službe, koncem decembra prošle godine. Pošto je na taj način brat Benić ostao bez sredstava, mole se braća, koja bi imala prilike da ga zaposle, da se obrate Sokolskoj župi Split.

АКТИВНОСТ „КУЛТУРБУНДА“ У ЈУГОСЛАВИЈИ

„Дојче Нахрихтен“, гласило њемачке мањине у Словенији, приопштује преглед рада „Културбунда“ у Словенији, у 1940 години. Према писању тога листа „жуна Словенија“ подељена је на окружја: Марибор, Целе, Птуј, Љубљана и Кочевје.

Даље лист пише, да је углавном завршено окупљање Немца у Словенији. Још лист вели ово: „Треба споменути, да у „Културбунду“ нису били сви они, који припадају Немцима!

је vekovima izgrađivano i što je dobilo karakter narodne svetinje, sokolstvo se nalazi u nepomirljivoj borbi.

To nam nalaže naša tradicija i interesi naroda, države i Kralja.

Ivica Mitačić

Мајци

Кад си мени, мајко, живот дала, са мирисом дивног мајског дана, тад је мени прва зора рана у наручју твоје заблестала.

Твоје су се узне насмејале и први пут мене пољубиле, љубављу ме светом задојиле, срце, душу снагом загрејале,

која ми је блажила горчине, кад сам био у туђему крају, сечају' ме Тебе, Отаџбине,

као некад у Твом загрљају... Зато, мајко, довека Ти хвала, што си живот и љубав ми дала!

БРАНИСЛАВ БУЉУБАШИЋ

Потсетник нашим жупама и јединицама

Дужности и проблеми који се не смеју занемаривати

ГЛАВНА ГОДИШЊА СКУПШТИНА САВЕЗА СОКОЛА КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ изнела је неколико важних проблема соколске организације и извршила преглед рада, указујући на НЕДОСТАК И ПРОПУСТЕ, који су у том раду учињени на свим странама. Потребно је да БРАТСКИМ ЈЕДИНИЦАМА СКРЕНЕМО ПАЖЊУ НА НЕКОЛИКО ТИХ ВАЖНИХ ПРОБЛЕМА и да их ПОТСЕТИМО УЗГРЕД И НА ДУЖНОСТИ које би требало извршити, било на оне велике или оне мале, ситне, од чијег извршења зависи солидност нашега соколског дела.

(Наставак)

НАБАВЉАЈТЕ СОКОЛСКЕ ЗНАЧКЕ

Још и сад велик број соколског чланства и нараштаја нити има значке нити соколске легитимације. Међутим, за пропаганду соколске ствари и организацију у народу значи врло много да што већи број чланова и нараштаја носи значке и тиме јавно манифестује велику снагу наше соколске организације. Због тога је и Савез дао да се изради већи број соколских значака, за друштва и нараштаја, које се могу добити, чланска уз цену од дин. 5.— а нараштајска дин. 4.50. Уложите што више утицаја да ваше чланство и нараштај носи своје соколске значке!

ШАЉИТЕ ПОШТУ ПРЕКО ЖУПА

Савез сокола има тешкоћа са једном појавом код наших јединица, која није у складу са прописима организације. Друштва и чете се обраћају врло често изравно Савезу у ствари које морају бити проправљене мишљењима жупе и учућене преко жупе. Савез сокола ће, као и досад, враћати те ствари, да се упуте прописним путем, што ће и њему задавати посла а може да јединица буде од штете за ствари којима се обраћа непрописним путем Савезу.

Једино ствари које се шаљу соколским листовима (новинама), не треба слати преко жупе, већ равно.

НЕЗДРАВ ОСНОВ ПОДИЗАЊУ СОКОЛСКИХ ДОМОВА

Главни извор тешкоћа које се везују око проблема соколских домова, а које претстављају за Савез и соколство од великих брига, јесте немишљено и нездраво приступање послу подизања соколских домова. Подизању домова приступало се без плана и без потребних средстава, заснивали су се велики домови у местима где је соколска снага била у несразмери са таквим домом и након првих корака учињених око подизања темеља, стало се пред тешкоћама које је лако било прегледати, да се је на време мислило на њих. Ушло се у задуживање, и кад се дуговима није могло да одговори онда се обраћало на Савез да спасава једну нездраву основану ствар. Стога су донешени и усвојени прописи, који јасно прописују како треба приступити послу подизања соколског дома и које услове и елементе треба осигурати, да би тај посао успешно соколска јединица могла извршити.

Не буде хтела да подиже соколски дом треба да се користи овим рђавим искуством и да приступи том послу опрезно. Мишљено и тачно, према правилима која прописују овај поступак, и који може добити увек код своје жупе односно директно код Савеза.

КО ПРИМА ПОШТУ

Врло је важно да се осигура правилно примање поште и њено спровођење одбору и јединицама. Констатовали смо у више случајева да пошту примају лица из управе која или иду овлаштена на примање, отарањање и спровођење поште, или, ако су и овлаштена она неуредно спроводе пошту на даљњи поступак, задржавају је по целима или по приватном стану и канцеларији, по неколико дана, па их са закашњењем спроводе управи или јединици или их понекад никако не спроводе. На тај начин отежава се веза између Савеза, жупа и јединица, а соколска јединица често пута није обавештена о многим важним пословима и тиме страда у свом раду. Стога управа друштва треба безусловно да утврди тачан поступак примања и спровођења поште до управе, и да утврди лице које је овлаштено да прима пошту и да је спроводи даље.

Нарочито је старешина дужан да води надзор над тим, да се ова ствар уредно свршава у јединици.

ТРЕБА ДРЖАТИ СЕДНИЦЕ СВАКИХ СЕДАМ ДАНА

Неопходно је потребно да се управа састаје сваких седам дана једанпут на седницу. То се стајање даје могућности да се послоем у јединици редовно обављају, да се континуиетет у пословима одржи и да сви чланови буду правилно обавештени о раду јединице. Чим се седнице почињу да одржавају у дужим роковима, лабави живот чете, попушта интересовање одборника за њен рад а ако су ти рокови још нередовни, онда је то почетак расула у раду управе. Одгађање седница почиње са изговором да нема важних послова за решавање. Међутим живот једне соколске јединице толико је зависан, да се увек има о чему мислити и расправљати, и увек ће бити материјала за рад седнице, макар се она одржавала и чешће него у недељу дана. Седнице нису ту за то да се само решавају приспела акта, него да се расправља о новим могућностима рада; да се износе разни предлози и отварају нови путеви за напредак јединице.

(Наставиће се)

Брат П. Мркајић пева Соколима у Грачаници

Из Наћелништва Савега Сокола К. Ј.

RASPIS SMUČARSKIH UTAKMIČICA ZA PRVENSTVO SAVEZA SKJ

Наћелништво Савега SKJ расписује VIII. смучарске утакмице за првенство Савега. Утакмице ће се одржати 1 и 2 фебруара у Планици. Такмичиће се у следећим грамама:

A. По оделенима

Чланови: 1. Патролно трчање на 12 км. са гађањем (патроле су троћланске);

2. Такмичење у већеслау (смук и смучарски ликови у једној стази) дужине 2—3 км.;

М. нараштај: 1. Патролно такмичење на 6 км. (патрола је троћланска);

2. Такмичење у већеслау дужине 1—2 км.;

Чланце: 1. Штафетно трчање 3×3 км.;

2. Такмичење у већеслау дужине 1—2 км.;

2. нараштај: 1. Штафетно трчање 3×2 км.;

2. Такмичење у већеслау дужине до 1 км.

Свака жупа је дужна да на

такмичење упати по једно оделjenje из сваке категорије, а може и више. У колико једна жупа пријави за било коју горе наведену грану више оделjenja, дужна је да напред саопшти састав оделjenja (имена). Жупа која не може саставити оделjenje (патролу), може упутити на такмичење и појединца. Његови резултати ће се рачунати у појединачно такмичење. Чланске патроле трче са ранцем тежине 10 кг. без пушке.

B. Појединачно

Чланови: 1. Трчање на 18 км.;

2. Смучарски скокови.

Чланце: Смук за почетнице 1—2 км.

У овим гранама се могу такмичити само они појединци који су се такмичили у једној грани у оделjenju, или као појединци, ако жупа није у стању да постави оделjenje.

Поименичне пријаве за ове утакмице треба слати наћелништву соколске жупе Кранј, најкасније до 23 јануара. Истовремено ће свака жупа извести наћелништву Савега.

„Обзор“ против „Соколског Гласника“

Загребачки „Обзор“ poleмише са београдским листом „Напред“ и каже: Београдски „Напред“ тврди, да српска дневна штампа много мање расправља о унутрашњим политичким догађајима него хрватска, зато што је под строжијом цензуром. То је пренела „Народна одбрана“, с очитом тенденцијом, да се покаже као да је хрватска штампа тобоже favorizirana“.

„Обзор“ тврди, да то није тачно, ма да признаје, да београдски дневници и остали листови доносе мало политичких чланака. А онда, без икакве подлоге, упише у читаву ту poleмику „Соколски гласник“, уверавајући, да „данас нема хрватског листа који би тако негативно писао о споразуму, као што то пишу неки београдски тједници“, нити „тако раздражљиво о споровима између Хрвата и Срба“, као што пишу београдски листови. — „Обзор“ још једанпут спомиње „Соколски гласник“, увежи са „кампањом против Бановине Хрватске“.

О питању слободе штампе ми имамо своје гледиште, које одговара старим начелима соколства, па бисмо и у том погледу имали много шта да кажемо, што нам није могуће; баš zbog onog razloga, за кога „Обзор“ вели, да није тачан. Ми смо већ у више махова покушали да изнесемо мишљења загребачке штампе, без икаквог коментара, или да напосто коригирамо неистине о соколству, изнесене у загребачкој штампи, али без успеха. А што се „раздражљивог писања“ тиче, доста је споменути називе, као што су „Хрватска стража“, „Хрватска грудина“, „Хрватски гласник“, „Истина“, „Хрватски лист“ из Осјека итд., па да се утврди, да у читавој тој штампи и нема друге садржине, него што је раздражљива. Наравно, да таквих појава има и на српској страни, али је више него смело тврдити, да су оне горе, него ли су у поменутих листовима.

Што се пак „Соколског гласника“ тиче, најерња је неистина, да је наш лист икада водео икакву кампању против Бановине Хрватске, или да је писао негативно о политичким споразумима. Наш лист не

SAVEZNI SMUČARSKI TEČAJ ZA ČLANICE I STARIJI ŽENSKI NARAŠTAJ

Савезни смучарски тећај за чланце и старије нараштајке одржаће се од 23 до 30 јануара о. г. у жупи Кранј. С тим у вези прођујемо рок пријаве до 15 о. т., које слати Савезу преко жупе.

Како ће се Савезне смучарске утакмице одржати 1 и 2 децембра у Планици, то ће све тећајке 31/1 поћи у Планицу ради учествовања на савезним утакмицама.

Опскрбу за време трајања тећаја плаћа савез, путне трошкове за долазак на тећај, одлазак на утакмице и опскрбу за време утакмица сноси жупа, друштво или појединак.

Молимо Вас да у пријави назначите: 1) Дан, месец и годину рођења, 2) Од када смуча, 3) Да ли је била на коме смучарском тећају (друштвеном, жупском, савезном или које друге организације), 4) Да ли је такмичила, када и где, 5) Заниманје пријављене сестре, 6) Тачну адресу (приватну и соколског друштва).

Свој браћи и сестрама, соколима и соколскама муслиманске вероисповести, желимо сретне БАЈРАМСКЕ ПРАЗНИКЕ!

пише ни позитивно ни негативно, о било каквој политици, ни о било којој бановини, па тако ни о Бановини Хрватској. Напротив, ми смо више пута нагласили, да свака политика може да донесе добра, ако консолидује унутарње прилике, ако се држи реда и закона и ако јаћа државу према ван. Ми смо критиковали једино неправде, учињене према соколству и бранили смо се од отворених напада. Али смо увек, кад год нам се дала прилика, подвукли и похвалили сваку конструктивну изјаву одговорних фактора у Бановини Хрватској и сваку појаву, која је била у истом духу.

О томе можемо пружити „Обзору“ на десетке доказа; док нам он напротив не може навести ни један једини цитат, који би потврдио његове неистините тврдње. Најжалосније је што „Обзор“ већ у неколико махова понавља те клевете, са очитом тенденцијом да још више подјари мржњу против соколства код својих читаоца. Тврдимо, међутим, да у редакцији „Обзора“ уопште не читају „Соколски гласник“, већ пишу напамет, што није ни солидно, ни лојално.

ТАКО ЈЕ!

„Народна одбрана“, која излази у Београду, објављује чланак нашег брата Др. Н. Шкеровића, старешине Соколског друштва Никшић, о етици нашег народа, у коме каже:

„Одакле смјелост, одакле тај моћни неутрашњи замањ, одакле та огромна вјера у своју снагу код једног народа — љобана? У што се уздао српски хайдук и ускок; на што се ослањао црногорски и шумадски ратник кад су улазили у крвав обрачун са моћним ступањем јачим противником? На свој број? — Није га имао? На своје свјетло оруђе? — За то није имао средстава... Сва његова моћ је почивала у његовом јуначком срцу, крпкој мишици, моралној узвишености и безграничној вјери у побједу Правде, у васкрс слободе.“

„Бој не бје свјетло оруђе, — већ бој бје срце у јунака“, са тим геслом је улазио у сваки крвав окршај.

„Умријети, ако се умријети мора“, била је заповијест за сваког нашег човека који је приписао оруђе да га употреби за велике идеале своје нације. Никад ни један поробљен народ пастира није изградил једну тако узвишену етику као нађ.

Та велика духовна узвишеност, та огромна самопожртвовност за велике, заједничке, опште народне идеале, дала је нашем народу ону моћ којом је срушио своје непријатеље, разбио туђинске lance, отјелотворио државну мисао, коју је вјекovima носио.“

СВИМА ЧИТАОЦИМА И ПРИЈАТЕЉИМА ПРАВОСЛАВНЕ ВЕРОИСПОВЕСТИ, СРДАЧНО ЧЕСТИТАМО НОВУ ГОДИНУ 1941!

DOGAĐAJI U SVETU

Prezident Severo američke Unije, g. Ruzvelt, održao je ponovo pred američkim Kongresom govor, o držanju svoje zemlje u sadašnjem ratu. Taj govor je izazvao još veću pažnju u čitavom svetu, nego li onaj što ga je održao prošle nedelje. G. Ruzvelt je u njemu naročito istakao, da su Amerikanci životno zainteresovani u sadašnjem svetskom sukobu i da će slati potrebnu pomoć Velikoj Britaniji, u sve većem broju. G. Ruzvelt je izjavio, da će i svi drugi državnici, koje se bore, ili se budu borile, protiv sila osovine slati istu pomoć, bez obzira da li su u stanju da sada plate te porudžbine. G. Ruzvelt je podvukao, da je interes čitave Amerike da sile osovine ne dođu ovaj rat, i da će Amerika sprečiti da u ovom trenutku dođe do nekog kompromisnog mira, koji ne bi značio konačnu pobjedu. Konačno je kazao, da se trajan mir ne može iskupiti po cenu slobode drugih naroda.

Govor g. Ruzvelta izazvao je komentare u čitavoj svetskoj štampi. Američka štampa pozdravlja govor i veli, da on već predstavlja nezvanično ulazjenje Amerike u rat. Engleski listovi nazivaju govor najvažnijim istorijskim događajem i nadaju se velikoj pomoći od njega. Nemačka i italijanska štampa naprotiv oštro kritikuju g. Ruzvelta, tvrdeći, da je versajski mir bio nesreća za Evropu, i da je Ruzveltov govor samo posledica mržnje na sile osovine.

Italijanska vlada održala je pre nekoliko dana sednicu, sa koje je izdato saopštenje o nepokolebljivoj volji Italije, da nastavi borbu i da ostane verna paktu osovine i trojnom paktu. Italijanska štampa podvlači važnost ove odluke, govoreći da, i pored velikih žrtava, Italija još raspolaže potrebnim sredstvima za vođenje rata.

Operacije u Severnoj Africi se nastavljaju neumanjenom žestinom. Englezi su već zauzeli Bardiju, kojom prilikom javljaju da su zarobili oko 30.000 ljudi i ve-

liku količinu topova, različitih kola i municije. Od početka ofanzive, dakle od 9 decembra, Englezi tvrde da su zarobili oko 70.000 ljudi. Prema poslednjim vestima iz Londona, Englezi već opsedaju luku Tobruk, a na aerodromu kod Tobruka tvrde da su uništili 40 protivničkih aviona. Italijani priznaju takođe pad Bardije, ističući herojsku odbranu italijanske vojske. Borbe se vode takođe u Sudanu i u Keniji.

I operacije u Albaniji nastavljaju se. Grci javljaju da su imali lokalnih uspeha, dok Italijani tvrde da su izveli uspešne protunapade. Grci javljaju da su grčki razarači ušli u Jadransko more i da su bombardovali Valonu.

Japanska štampa prati živo događaje u Americi i tvrdi, da se međunarodni zapletaji sve više približuju području Tihog okeana. Američka flota se pojačava sve bržim tempom, a pomoć koju šalje Amerika Kini, sve je očitija. Japanski zvanični krugovi međutim izjavljuju, da Japan ne može odustati od svojih planova u Kini i da će voditi borbu do kraja.

Listovi javljaju, da su poslanici Sovjetske Rusije u Beogradu, Sofiji, Ankari i Bukureštu dobili poziv, da podu na konferisanje u Moskvi. Agencija »Tass« demantuje, da je sovjetski poslanik u Rumuniji opozvan; ali neutralni listovi podvlače, da je moskovski radio u poslednje vreme objavio više napada na Rumuniju. Nemački listovi tvrde, da odnosi između Sovjeta i Nemačke nisu nikada bili tako srdačni kao sada; a štampa u Švajcarskoj podvlači živo interesovanje Rusije za događaje u Americi.

U vezi sa upućivanjem nemačkog ekspedicionog korpusa u Italiju, nemački listovi kažu, da to nije samo gest prijateljstva, već i posledica želje, da Engleska, koja je postala moćnom na Sredozemnom moru, bude što pre odatle isterana. Nemačka je zainteresovana na porazu Engleske u svima krajevima.

Из Чешне обце соколске

Просветни лист Ч.О.С. „Взделавател“, донео је прегледан распоред рада за свих 12 месеци у 1941 год. за мушко и женско чланство, нараштај и децу. У распоређеном градиву, за сваки месец засебно, налазе се великани соколски, народни, књижевни, уметнички, музички, историјски, а онда градиво за соколска гесла, љубав према отаџбини, здравље, хигијену, књиже, дисциплину, чистоћу језика, понашање и слично.

Бр. А. Оченашек, заслужни соколски првак у Прагу, бивши начелник Сокола на Жишкову и жупе Средњечешке, члан начелништва Ч. О. С., изванредан наставник и васпитач соколске омладине, творац соколске ритмике (са бр. К. Поспишилом) и многих вежби, одличан соколски стручњак и писац, организатор и сарадник, навршио је ових дана 70 година свога радом богатог живота, здрав и стално соколски активан. Познају га и многи наши предњаци којима је био наставник у предњачким школама Ч.О.С. у Прагу, већ пре рата. Свој животни позив завршио је као саветник у министарству народног здравља и телесног васпитања у Ческоловачкој.

Женско начелништво Ч. О. С. приређује за чешке жупе прву смучарску школу чланица у јануару, а одмах затим за нараштајке. Трајаће свака недељу дана. — Слична смучарска школа биће у фебруару за жупе моравске. Осим тога чине се припреме за смучарску техничку школу, у смучу, слаоуму и трчању. Биће и смучарски испити предњацина.

У соколској жупи Требиш, у год. 1940, положило је предњачки (помоћнички) испит друштвени 92 браће, а жупски предњачки испит 11 браће. Осим тога 41 брат био је у предњачким школама Ч. О. С. исте године. Ово је пример, који вреди да се о њему промисли. М. Вјћ.

Смрт брата Косте Стојановића

Још једног сокола нема међу живима, вредног, несебичног и скромног брата Косте Стојановића, пуковника у пензији и I заменика старешине соколског друштва Београд X. Умро је изненадно и тихо, као што је био и тих на послу, прошлога четвртка, 2 ов. м., онда када је његова корисна акција била не-

„Григорије Петров, апостол стваралаштва“

Као што смо већ јавили, из штампе је изишла трећа свеска соколске „Библиотеке за народ“, под насловом „Григорије Петров, апостол стваралаштва“.

Није се могло наћи сретнијег избора, него је објављивање двају одличних радова великог руског мислиоца и проповедника, Григорија Петрова, који су по-

свећени омладини и војма народа. Ова књижица је пуна полетне вере и правог оптимизма, који је баш у данашњим временима потребитији него икада. Григориј Петров је својим књижевним делом стекао велико име у Русији, а и у нашој земљи је оставио дубоке трагове; па нема бољег уџбеника за сваког истинског народног трудбеника, него што је ова његова књига.

Књига Григорија Петрова обухвата 48 страна, а стаје само 2 динара. Штампана је у ћирици и латиници, и набабља се код Савеза Сокола К. Ј. у Београду, Бранкова 30, пошт. прет. 342.

Скорих дана излази из штампе и четврта свеска „Библиотеке за народ“, под насловом „Мисли Рачког и Штросмајера“.

опходна за друштво Београд X — Вождовац.

Пок. брат Стојановић поникао је из честите сељачке породице из предградја Србије. Понесен идеалом предградних омладинаца, ступа у Војну академију, из које излази као поручник. 1907. Кратко време служио је у пешадији, а затим се посвећује геодезији. У ратовима за ослобођење активно учествује и бива рањен. После ослобођења враћа се својој струци, до пензије, марта 1930.

О пок. брату Стојановићу може се рећи само најлепше. Оно што га највише одликује као човека и сокола, то је његова скромност, несебичност, невероватно поштење. Прерано је го-ворити о његовом раду; то ће доћи да учине познатији. А, ипак, не може се пропустити, а да се не подвуче да је све рећи број овако идеално соколских радника.

На сахрани, 3 ов. м., брат Милић Мајсторовић учитељ, опростио се од брата Стојановића у име управе друштва, а брат Рашко Протић у име вежбача. — Нека је слава брату Кости Стојановићу!

Слободан К. Николић

Месец соколске штампе

Јесу ли све наше соколске жупе и јединице извршиле већ своју дужност, која их чека у месецу соколске штампе? — И да ли су свесне да, обзиром на важност штампе у соколском животу, тај задатак спада међу најосновније и најзначајније соколске дужности?

Просветни одбор Савеза Сокола К. Ј. одредио је ове године, да дани соколске штампе трају читав месец, управо зато, да би нашим јединицама дао што више времена, да своје приредбе у корист штампе изведу што успешније и што обимније.

Месец соколске штампе свршава међутим већ половином јануара, па је зато потребно да се све наше јединице врло савесно запитају, да ли су извршиле што им је Просветни одбор Савеза СКЈ у својим окружницама одредио, а што спада у њихове најосновније и најсветије дужности?!

А ако нису, онда је крајње време да предузму све потребито и да одмах проведу најодлучнију акцију у корист соколске штампе.

Код тога треба нарочито имати на уму, да се сакупи што већи број претплатника и да се уплати што више заостале претплате за главни орган Савеза СКЈ, наш „Соколски гласник“!

„Соколска просвета“ поново излази!

Као што смо већ раније јавили у току јануара о. г. поново ће у првобитном облику изаћи „Соколска просвета“ као гласило и информативни часопис Савезног просветног одбора. Претплата стаје 30 дин. годишње и шаље се на чековни рачун 58-105.

Лист ће доносити сва потребна упутства и иницијативе за соколски просветни рад. Очекујемо да ће сва браћа известиони жупских, друштвених и четних просветних одбора сарађивати и слати непосредно Савезном просветном одбору вести, белешке и извештаје о раду на терену, као и да ће се сви претплатити на овај часопис. Исто тако требају све друштвене и четне управе да претплате своје Просветне одборе на овај часопис.

Савезни просветни одбор

Из Соколске жупе Осijek

У току новембра и децембра извршено је по члановима С.О.З. 14 прегледа соколских јединица. Прегледане су ове јединице: Бели Манастир, Дарда, Кнежеви Виногради, Бело Брдо, Ђепин, Далј, Тенја, Слав. Брод, Слав. Пожега, Винковци и Јагодњак. У току месеца јануара обавиће се преглед и над осталим јединицама. Прilikом прегледа дају се упуте за даљњи рад и по могућности одржи се вежбаћи сат, бар с једном вежбаћом категоријом. Свима јединицама, које још нису претплаћене на »Предњачки Зборник«, поновно је препоручено, да се на овај користан и јевтин соколски лист претплате.

За општа жупска такмичења чланова и нараштајца узеће се градиво из савезног такмичења, но с том изменом да ће градиво савезног средњег оделjenja служити за нашу жупску прву skupину, градиво нијег оделjenja за другу skupину, градиво старије браће за трећу, а такмичарске вежбе без справа биће наша четврта skupина. На исти начин ће се поступити и код чланица и нараштајки. Израдује се градиво за такмичење мушке и женске dece.

На 12 јануара одржаће се у Осijekу једнодневни тежај за учешће слетских простић вежби свију категорија. Замолжено је савезно Начелништво, да тога дана пошаље у Осijek савезног предњачка и савезну предњачицу. — Истог дана одржаће се у дворани sd. Осijek—Matica једна пријатељска утакмица у кошарци, како би се ванјски

О СОКОЛСКОЈ ШТАМПИ
Лист „Југословен“, који излази у Великој Кикинди, посвећује је чланак месецу соколске штампе, па каже између осталог:

„Већ смо раније више пута писали о квалитетима и значају соколске штампе, посебно о „СОКОЛСКОМ ГЛАСНИКУ“. Овога пута желимо да поново истакнемо потребу читања извршних и борбених листова југословенског соколства, који су данас смели и храбри барјактари националне борбене свести и најбољи тумачи народне вере, снаге и непоколебљивог самопоуздања. Сматрамо да је неминовно потребно, да сваки писмени припадник организације чита поједине соколске листове, јер тиме најбоље одржава везу са животом и радом целокупног соколства. Поред тога, читањем соколских листова најбоље се подири у срж узвишене соколске мисли и снажи дух и карактер“.

начелници donekle упознали с овом игром. На пролеће намерава се одржати жупски тежај из кошарке.

На 16 фебруара одржаће се у Осijekу изборне утакмице на spravama за међужупске утакмицу у Београду. — Дана 23 фебруара одржаће се у Борову утакмице чланских и нараштајских врста у слободним саставима између друштва Subotica — Matica и соколске жупе Осijek.

В. С.

Смрт брата Емана Илича

Задњи дан прошле године ража-lostio је нашу браћу у Марибору, као и svakoga ко је познавао брата Емана Илича, првог начелника Соколске жупе Марибор, кога је неумитна смрт уграбала из наших редова. Брат Илич је својим радом за соколске и словенске идеале стекао великих заслуга. На његовој сахрани узели су учешће претставници свију народних слојева и организација, поготову соколи у odorama, са музиком и заставом конјијског отсека. Над гробом су говорили старешина жупе Celje и заменик савезног старешине, брат Јоже Смртник, старешина Maticе, брат Fornazarič, старешина selničkoga сокола, брат Grahor и др. У име чешког клуба из Марибора опростио се са покојником Franjo Bureš. — Neka му је већан spomen!

Шаљите претплату за „Соколски Гласник“

ČITAJUCI NOVINE...

SplITSKI „Narodni list“ citira knjigu poznatog hrvatskog književnika i kanonika zagrebačke biskupije, A. VEBERA — TKALČEVIĆA, „Put u Carigrad“, koju je, još g. 1886, izdala „Matica Hrvatska“, a u kojoj između ostalog stoji:

„Što je srpsko to je i hrvatsko, a što hrvatsko to i srpsko. Jedan narod, jedan jezik, treba da su i tečevine jedne! Samo kad budemo svi tako mislili, bit ćemo ljudi!“

Da li je ovaj ugledni, katolički dostojanstvenik i dobar Hrvat mogao i pomišljati, da će, 70 godina nakon štampanja tih reči, u toj istoj „Matici Hrvatskoj“, biti manje ljudi nego ikada, i da će ga predsednik te „Matice“ oglasiti za „stranca“ i „protivnika hrvatstva“, zato što je tako ljudski, hrvatski i hrišćanski mislio?!

Zagrebački listovi javljaju da je, zbog tehničkih prepreka, izlaženje novog katoličkog dnevnog lista u Zagrebu odloženo, do 1 februara. Kroz to vreme će i dalje izlaziti „HRVATSKA STRAŽA“; koja je na taj način dobila priliku, da sejanje otrova produži još za mesec dana...

Bratislavski list „GARDIST“, organ Šanje Macha, objavljuje (kao javlja „Hrvatska Straža“) članak nekog Buerova, pod naslovom „Dr. Mile Budak, hrvatski političar i književnik, NOVI VODA HRVATA“.

Znači da je g. Šanjo Mach već preporučio g. Budaka, za „novog vodu Hrvata“. Sta li će, međutim, na tu pikantnu indiscreciju kazati „Hrvatski dnevnik“?

„Hrvatska Straža“ javlja takođe, da je slovački ministar spoljnih poslova Šanjo Mach, uputio dr. Josipu Andriću u Zagreb telegrafске čestitke prilikom nove godine.

To bi imalo da znači, da je, uz g. Budaka, i g. Dr. J. Andrić uzet u obzir makar za vòdinskog šegrt. I to u trenutku, kad glavni vodinski organ, „Hrvatska Straža“, zbog silne ljubavi za sve te vode u narodu — mora obustaviti izlaženje...

Ko ne zna za stihove Iva Vojnovića, u završnom sonetu „Dubrovačke trilogije“:

„Jedan po jedan odhodu gospoda, u crnom fraku, nošeni od fakina...“

Verovali vi, međutim, ili ne, — neko je i te stihove našao opasnim, pa ih je, u splitskom „Narodnom listu“, (koji ih je uzeo kao naslov jednog svog, čisto literarnog članka), — zabranio...

Čitamo u „Novom dobu“, da je na zborovanju omladine HSS u Splitu, „burnim odobravanjem“ bio prihvaćen predlog, kojim se poziva voćstvo HSS, — da se „one organizacije, koje djeluju u Hrvatskoj, a protivne su hrvatskom narodu, kao Jugosokol itd., policijski rasture“.

Prema ovome se najbolje vidi, koliko je iskrena bila borba nekih ljudi „protiv nasilja i za slobodu“; kad se ovako „burno oduševljavaju“ za rasturanje organizacija, koje se idejno od njih razilaze... Nekada su im bila puna usta žalba na policiju; a sad nemaju drugih argumenata, ni drugih sredstava za borbu, nego što je — policija...

„FRANJEVAČKI VIJESNIK“ je nedavno objavio korespondenciju između biskupa STROSMAJERA i čuvenog slovenačkog pesnika, Simona GREGORČIĆA. U toj korespondenciji se nalazi i Gregorčičev odgovor na Štrosmajerovo pismo, prilikom oštre osude što mu je biskup ANTON MAHNIĆ izrekao nad Gregorčičevim pesmama, nazivajući ih nemoralnim i štetnim. Štrosmajer je odmah nakon toga uputio pismo Gregorčiču, koji je također bio katolički svećenik, izjavljujući mu, da su njegove pesme nada sve rodoljubive i da su tako plemenite, kao da „sa neba silaze“. Gregorčič je odgovorio Štrosmajeru, da su ga te reči visokog katoličkog premeta, više od ičega utešile, i dale mu snage, da nastavi svojim radom.

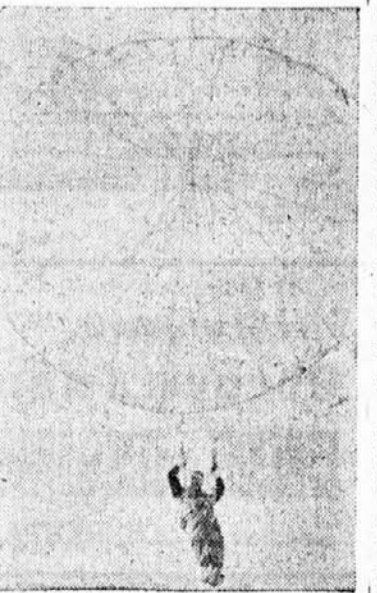
Danas nema čoveka u Sloveniji, bio liberalac ili klerikalac, koji ne priznaje Gregorčiča velikim pesnikom. Međutim bi mnogi reaktionarci i ultramontanci (kojih danas ima još više nego li u doba Mahnićevo, i to ne samo u Slovenačkoj!) trebali da se zapitaju, — šta bi bilo, da je siroti Gregorčič podlegao pred strogom i autoritativnom osudom suviše revnosnog biskupa Mahnića; i da mu nije Štrosmajerovo srce doviknulo: „Pevaj dalje, kao što ti Bog i srce zapovedaju“? Zar nebi danas Slovenija bila siromašnija, ne samo za jednog Gregorčiča, nego i za jednog Aškercu i td.?

Hrvatski i slovenački klerikalni listovi slave poslednjih dana godišnjicu smrti biskupa Mahnića. Mahnić je bio rođen Slovenac, ali je najviše delovao u hrvatskim krajevima, nia ostrvu Krku. I dok ga slovenački listovi slave kao „velikog Slovenca“, hrvatski ga slave kao „velikog Hrvata“.

Za nas, koji nismo pristalice „oštro odvojenih narodnih individualiteta“, to ne bi bila protivurečnost. Ali za njih, koji tvrde da su Srbi, Hrvati i Slovenci tri sasvim odvojena naroda, — zar takva pojava nije više, nego li smešna?!

SOKOLSTVO U CELJU

Posle Ljubljane i Maribora, treće najjače sokolsko središte u Sloveniji jeste Celje, koje ima dva velika sokolska društva: Celje-Matica i Celje I. Oba društva broje 532 člana i 224 članice,

Савезни начелник, брат Иван Ковач, скаче са падобраном

među njima po 61 vežbača i vežbačicu. Dalje imaju 94 naraštajca i 53 naraštajke, 184 muške i 146 ženske dece. Ukupno broji celjsko sokolstvo 1233 pripadnika ili 7.5% svega stanovništva. Za telovežbeno vaspitanje stara se 19 braće i 13 sestara na društvenim vežbalištima.

Sokolstvo u Celju staro je preko 50 godina, a župa preko 30. Zbog opštih prilika nisu ovi jubileji proslavljeni kako se nameravalo, ali rad celjskog sokolstva oćeniće i istorija, jer je bio od velike važnosti po nacionalnu misao ne samo u okolini, već u čitavom Posavju, od Zagorja do Dobreve.

Sokolska župa Celje izdaje svoj mesečni „Vestnik“, koji je sa decembarskim brojem također proslavio svoj prvi decenij.

Смрт генерала Драгутина Милутиновића

Прошле недеље је умро и био сахрањен баш на православни Бадњи дан, један од најславнијих ратних команданата наше јуначке војске, генерал Драгутин Милутиновић, чувени јунак са Криволака, Мањева, Дебелог брда и Суворора.

Генерал Драгутиновић је био још последњи из редова славних наших команданата дивизија из прошлих ратова. Рођени Шумадица, генерал Драгутиновић се одликовао ретком храброшћу и бистрином, па је стекао име и као војни писац и педагог, али нарочито као заповедник у рату. Прославио се већ у рату са Турском, г. 1912, као пешадски пуковник, а нарочито у битици на Брегалници, г. 1913. Подвизи наших Тимочана на Криволаку, којима је командовао генерал Драгутиновић, претстављају једну од најзначајнијих страна наше историје.

У светском рату је генерал Драгутиновић командовао Шумадином дивизијом II позива, која је изнела сјајне победе код Мањева, Дебелог брда итд.

Сахрана овог великог хероја је показала, колико поштовања је уживао.

РАД СОКОЛА КЊИЖЕВНИКА

Прочелник отсека за рад на селу, Соколске жупе Скопље брат Владимир Покорни Салабов, дао је недавно изјаву у скопљанском „Гласу Југа“, поводом чланка у „Соколском Гласнику“ о раду Јужносрбијанских соколских јединица Брат Салабов је нагласио да ће настојати организовати идуће године просветну академију Јужно-србијанских сеоских сокола-књижевника у Народном позоришту у Скопљу, по узору на селачке-књижевнике из Хрватске и Шумадије. Брат Покорни-Салабов је подвукао, да је жупа Скопље одувек са великим симпатијама пратила и помагала рад сеоских сокола у свима правцима, па ће нарочито пажњу посветити и селачима-књижевницима соколима.

О овој акцији дали су изјаве и селачи соколи и књижевници. Богдан Коришник, Ристо Стојковић и Милош Чалија. У акцији сарађују и Драгослав Јакшић, Воја Танасковић, Борђе Петровић и др., па је наде, да ће замисао о академији селачких-соколских-књижевника у целости успети.

Успеси sokolstva u Slovenačkoj, u Petrovoj petoletci

Veliki broj sokolskih jedinica u Sloveniji uzeo je opsežne zavete u Petrovoj petoletci, koji su već gotovo svi uglavnom dovršeni. Najveća je pažnja posvećena gradnji sokolskih domova. Podignuta su 23 doma, a 9 je prošireno. Jedan dom je u gradnji, za 13 je kupljeno gradilište, a 6 jedinica je povelu akciju za gradnju i osnovalo je sve potrebno u tu svrhu. Svaki sokolski dom ima i letnje vežbalište. — 31 jedinica kupila je i uredila zemljište za vežbališta, u okviru SPP.

Veliki uspesi postignuti su i na sportskom i prosvetnom polju. Naročita aktivnost pokazala se u osnivanju biciklističkih i streljačkih otseka, pa je 36 jedinica ustanovilo biciklističke, a 28 streljačke otseke.

Osnovan je veliki broj diletantskih pozorišta, nabavljeni muzički instrumenti i osnovane glazbe i pevački horovi, uredene knjižnice i čitaonice itd.

38 društava i četa su razvile zastave na svečan način. Članstvo je povećalo broj svećanih odora na 400, a članice na 100.

I na ostalim područjima delanja, u SPP, postignuti su zamerani uspesi. Poznata sokolska ustanova, Jugoslovenska sokolska matica iz Ljubljane, sagradila je u Kranjskoj gori, oporavilište „Petrovo“, a mariborsko sokolstvo čuvenu „Planinsku kuću“, na Pohorju. Župa Kranj osnovala je Kreditnu zadrugu; također i župa Maribor, koje su pokazale

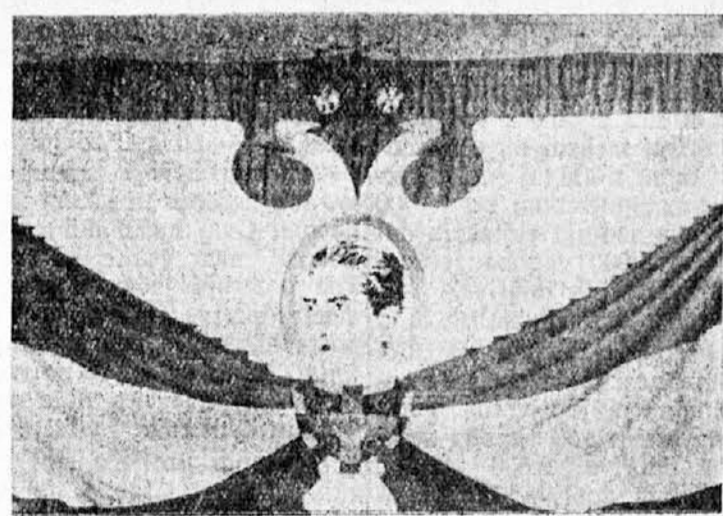
upravo neočekivani uspeh. Veliki je broj jedinica, koje su izvršile razne pijetetne zavete, kao otkrivanje spomenika Kralju Ujedinitelju i dr.

Sokolstvo u Sloveniji ponosno je na postignute rezultate u prvoj Petrovoj Petoletci. Ono se nada, da će Savezna skupština izglasati, po isteku prve, i drugu Petrovu petoletku, u kojoj bi još jače došla do izraza snaga jugoslovenskog sokolstva u Sloveniji.

Sokolstvo je oduvek imalo svoj najagilnije jedinice u Sloveniji, pa zato neće biti na odmet, ako ukratko iznesemo statistiku tih jedinica u Slovenačkoj.

U Ljubljani ima ukupno 10 sokolskih društava, u Mariboru 4, a u Celju 2. Sveukupno ima u Sloveniji u pet župa, 199 društava i 75 četa, to jest svega 274 jedinice, koje broje ukupno oko 40.000 pripadnika! Od toga je 16.617 članova, 6.664 članica od koga broja 3036 vežbača i 1630 vežbačica. Naraštajaca ima 2.999, naraštajki 2.110. Broj muške dece iznosi 5.178, a ženske 4.943. Svih ukupno vežbača u pet slovenačkih sokolskih župa ima oko 20.000!

Vlastiti sokolski dom imaju 95 jedinica. Nekoliko jedinica su suvlasnici domova sa drugim ustanovama, tako da je skoro polovina jedinica pod svojim krovom. Svoja vežbališta imaju 115 jedinica. Za pravilno telesno vaspitanje stara se 945 prednjaka i 545 prednjačica.

Декорација завесе са Соколске забаве у Мостару

Kratke vesti iz našeg sokolstva

Sokolsko društvo Duga Resa, župa Karlovac, priredilo je, po starom običaju, Silvestarsku zabavu, 31 pr. m. Izveden je birani program, koji se vrlo svideo, narose zabavne tačke. Poseta je bila i ovaj puta iznad očekivanja! Nigde u prostorijama Sokolskog doma nije bilo ni kutka praznog. — I u novoj godini rad se nastavlja na svim poljima. Kategorije marljivo vežbaju. Agilno je i lutarsko pozorište, diletantska sekcija i ostali otseci.

Sokolka četa Ravno, društvo Kњажевац, izgubila je jednog od najzaslužnijih članova i osnivača, brata Nikodija Vukića, koji je umro u 59 godini života. Брат Вукић је неуморно радио на бољитку чете и свога села. Његовим настојањем почела је градња соколског дома, чиме је оставио најтрајнији споменик међу соколима села Равна.

Sokolsko društvo Krupaњ, oćazivajuћи se apelu bratskog Saveza, prikupilo je: od svoга чланства, чиновништва разних надлештара и од особља Управе Подринских рудника суму од 1.100 динара, и дозначило је председнику Битољске општине са писмом, у коме се соколи овога краја, некад попришта крвавих бојева, сећају Битољца.

Најмлађег старешину има Соколска чета Осиповица, код Смедерева, који је изабран на годишњој скупштини претпрошле недеље. То је брат Милоша Милошевић, рођен 1914 године, али упркос младости врло агилан соколски радник, чијим заузимањем ова чета напредује у сваком погледу. За тајника и просветара изабран је брат Божидар Радошевић, за начелника М. Обрадовић, а за благајника Р. Ранковић.

Kako da si osiguramo što bolju žetvu u god 1941

U „Sokolskom glasniku“ od 1 decembra bio je objavljen članak „Ukaz današnjice: proizvoditi više poljoprivrednih proizvoda“. U tom članku raspravljani su razni gospodarski problemi, a pre svega problem ishrane našeg naroda i uopšte evropskih naroda.

Rezime tog članka mogao bi biti taj, da je radi obezbeđenja ishrane u našoj zemlji potrebno podići poljoprivrednu proizvodnju i povisiti na taj način žetvene prinose. Kao jedno od najpotrebnijih pomoćnih sredstava za postizavanje tog cilja su veštačka đubriva.

U kratko ćemo danas protumačiti zašto su baš veštačka đubriva toliko važna za naše narodno gospodarstvo u današnjim prilikama i kako se može ta đubriva korisno upotrebiti u poljoprivredi i to pre svega sada i u proljeće. Svakogodišnjim žetvama crpe se iz zemlje velike količine biljnih hranljivih sastojaka. Od razolikih faktora, koji utiču na visinu proizvoda i njegovu kakvoću, rezerva biljnih hranljivih sastojaka u tlu čini presudan uticaj. Sa prosečnim godišnjim prinosom iscrpi se obradena zemlja, tako, da prosečni prinos sa hektara:

	iscrpi tlo po hektaru sa:		
	fosf. kiseline	azota	kalija
kod žitarica	14 mc.	14 kg.	35 kg.
šećerne repe	200 „	42 „	92 „
uljarice	8 „	19 „	35 „
konoplje	10 „	21 „	26 „
krompir	70 „	23 „	53 „

Kad uzmemo u obzir samo onu količinu poljoprivrednih proizvoda, koje svake godine izvezemo, a da ne uzimamo u obzir onu količinu poljoprivrednih proizvoda, koja ide iz sela u gradove, dobijemo, da svake godine izvezemo iz naše države u obliku žitarica 15.000.000 kg. azota, 5.250.000 kg. fosf. kiseline, 1.600.000 kg. kalija.

U konoplji, hmelju, šljivama, senu i tome, slično zajedno sa žitaricama izvozimo godišnje 2.000 vagona čistog azota, 800 vagona fosforne kiseline i 250 vagona kalija.

Ako proračunamo ovu biljnu hranu u obliku veštačkih đubriva, trebalo bi, da nadoknadimo u tlu taj godišnji izvoz sa upotrebom od 10.000 vagona azotnih veštačkih đubriva, 5.000 vagona fosfornih veštačkih đubriva, 650 vagona kalijevih soli.

Prema zvaničnim statističkim podacima troši naša celokupna poljoprivreda godišnje samo: 250 vagona azotnih đubriva, 2.530 vagona fosfatnih đubriva, 170 vagona kalijevih soli.

Azot se doduše vraća zemlji u obliku stajskog gnoja, ali daleko premalo. Fosforna kiselina se samo u pola nadoknađuje, kalij 1/3, azot 1/40. Iz svega toga proizlazi, da je više nego potrebno u današnjim prilikama proizvoditi što više poljoprivrednih proizvoda na taj način, da upotrebljavamo što više veštačkih đubriva i na taj način vraćamo zemlji biljnu hranu.

Jesenski usevi miruju sada

siti kvalitetno grožđe. Taj način dubrenja upotrebljava se u svim naprednim voćarskim zemljama s velikim uspehom. Za dubrenje vinograda ukopamo 100 kg. Nitrofoskala/Z na 1.000 čokota, što dublje u zemlju kod prvog kopanja u proleće.

I livade đubrimo sa Nitrofoskalom/Z i krečnim azotom još u zimi, ako nema snega ili ima opasnosti od ispiranja, rano u proljeće, pre nego što trava počne rasti. Potrebno je po jutru približno 300 kg. đubriva. Ostali proljetni usevi, kao krompir, šećerna repa, kukuruz, povrće, kudelja, sunco-kret, proljetne žitarice, kao zob, ječam itd. dubre se tako, da se prilikom oranja, to jeste nakon toga, što se njiva izorala, posipa na grubu brazdu Nitrofoskal/Z ili krečni azot, i posle toga drljanjem unese u zemlju. Seje se nekoliko dana iza toga. Nitrofoskal upotrebljava se na lakšim zemljama, a krečni azot na boljim.

Sve informacije za pravilno dubrenje daje Tvornica za dušik d. d. u Rušama kod Maribora, koja proizvodi pomenuta đubriva i vrši isporuke. U današnje doba isplati se dubrenje sa proizvodima fabrike u Rušama vrlo dobro, jer se žetveni prinosi podižu dva i više puta, i na taj način pružaju garanciju poljoprivredniku, da će biti njegovo gazdovanje unosno i rentabilno. Ms.

Sokolsko društvo Beograd V, na Senjaku, priredilo je svečan doček Nove godine u svom domu. Pred velikim brojem publike, koju je pozdravio brat Miosavljević, izveden je biran program, u kome se napose istakla satira u jednom činu, od brata Dušana Stevovića, Jazmina, inače prodavca novina, u režiji g. B. Bivorevića. Mladi pisac je toplo pozdravljen.

U ranom proljeću, još u zimi, ako nema snega, dubre se voćnjaci i vinogradi. Najbolje đubrivo za tu svrhu jeste gore pomenuti Nitrofoskal/Z, koji sadrži u 100 kg., 8 kg. čistog azota, 12 kg. ukupne fosforne kiseline (6% topive u citr. kiselini) 8 kg. kalija i 33 kg. kreča. Za jednu vočku trebamo približno 5 kg. Nitrofoskala/Z, a posipamo ga u jarak, kojeg smo iskopali oko stabla pod krošnjom. Vočka će da se popravi, ako svaku godinu đubrimo i redovito će nam dono-

ВЕЛИКИ АМЕРИЧКИ СТАДИОН ИЗГРАДИЛИ ЈУГОСЛОВЕНИ

Највећи спортски стадион у Аргентини, назван „Боца Јуниор“, у Буенос Аиресу, који је недавно отворен уз велике свечаности, саградио је инж. Делпини, заједно са нашим земљаком, арх. Виктором Сулчићем, који је овим делом постигао огроман успех, а име наше земље још више прославио. Тај огромни стадион може да прими преко 110.000 гледалаца, а може се испразнити за само 10 минута. Отварање је обављено у присуству 60.000 гледалаца.

Садржина Соколских листова „БРАТСТВО“

Децембарски број овог гласника Соколске жупе Осиек објављује занимљив садржај, у коме се налази чланак Душана Круља „Казалиште за народ“, Милоша Квапила „За речима савезног начелника“, А. Петелина „О жупским утакмицама на справама у Осиеку“, М. Кључеца „О међународним такмичењима“, затим чланци „Змај и Хрвати“, „Путем добра“ и велики број занимљивости, соколских вести и бележака. У листу се налази и занимљива нараштајска страна.

ЧАСОВНИЧАР И ЈУВЕЛИР М. МИТРОВИЋ

Теразије 22 (до Москве)

има швајцарских часовника за руку и џеп, алатног накита, кристала, сребра, пехара и плакета

Браћи и сестрама попуст
Цене врло солидне. Стручан рад
Тражите цене за израду
клинаца и значака

ŠIRITE SAVEZNE SOKOL-SKE LISTOVE:

- „SOKOLSKI GLASNIK“
- „SOKOLSKU PROSVETU“
- „PREDNJAČKI ZBORNIK“
- i „NAŠU RADOST“

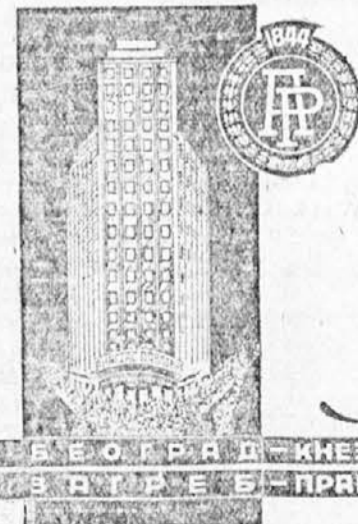
JEDAN BRAT IZ SPLITA, stari Soko i prokušani nacionalni borac, koji je vrlo aktivno učestvovao u nacionalnom radu za vreme prošlog rata, odličan knjigovoda i vrlo dobar činovnik, koji je već sa uspehom radio u mnogo ustanova, primoran je da traži službu izvan sadašnjeg mesta svog boravka. Molimo braću, koja bi imala neko mesto za ovog, zaista zaslužnog brata, da se obrate uredništvu „Sokolskog glasnika“.

ГЛАВНО СТОВАРИШТЕ Г У М Е Н И Х ПРОИЗВОДА

АМЕРИКАН-ГУМА

ПРЕСЕЉЕНО У
Кнез Михајлову ул. бр. 47

ПРЕКО ПУТА
ОКРУЖ. СУДА
Телефон 30-073

НАЈВЕЋЕ СТОВАРИШТЕ ШТОФА — КРОЈАЧКОГ ПРИБОРА

Жели Вам срећну Нову Годину 1941

Анастас Павловић

БЕОГРАД — КНЕЗ МИХАЈЛОВА 2 — КРАЉА ПЕТРА — 33
БЕЛГРЕЂЕ — ПРАШКА УЛИЦА 4

ПИЈТЕ САМО САВЕЗОВА ВИНА

јер су она најчистија, најприроднија и без икаквих вештачких примеса
Пламенка бела, Златна капља, Смедеревка, Румница, Ризлинг,
Пламенка црна, Прокупац, Ханбург, Столка вина

и најбоље ракије
Подрум Главног савеза
СРПСКИХ ЗЕМЉОРАДНИЧКИХ ЗАДРУГА
Телефон 29-208, БЕОГРАД, Франкопанова бр. 15